

Verslag vergadering raadsronde Groene Kamer, 22 oktober 2019, 17.00 uur

Verslag: mevrouw Sijses (Notuleerservice Nederland)

Verordening elektronisch publiceren

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Severijns

College: burgemeester Penn-te Strake

Griffie: mevrouw Jutten (secretaris)

Fractiewoordvoerders: de dames Bakkes (PvdA), Schut (SP), Hermens (GroenLinks), Meese (PVM) en de heren Van Est (50PLUS), Betsch (PVV), Noteborn (VVD), Brüll (CDA), Wijnants (D66), Gorren (SAB), Willems (SPM)

Ambtenaar: De heer Ortjens

De **voorzitter** heet iedereen welkom en opent de vergadering. In deze bijeenkomst wordt het raadsvoorstel elektronisch publiceren besproken. Met dit voorstel wordt door het college beoogd om een wettelijke grondslag te bieden als artikel 2.4 van de algemene wet bestuursrecht. Op grond van die grondslag kan vervolgens worden volstaan met een sluitende elektronische publicatie van wettelijke bekendmakingen. Voor het toepassingsbereik verwijst de voorzitter naar de beoogde verordeningen die opgenomen zijn in bijlage twee van het raadsvoorstel. Op 3 oktober jl. heeft het presidium ingestemd met het verzoek om voor dit onderwerp geen stadsronde te organiseren. Hoewel er geen insprekers zijn wijst de voorzitter nog wel op een schriftelijke bijdrage. Deze is te vinden bij de stukken in het raadsinformatiesysteem.

Burgemeester **Penn-te Strake** leidt dit punt in. Ze benadrukt dat dit voorstel een soort noodmaatregel is omdat VIA Limburg heeft aangekondigd te stoppen en per 1 januari niet langer de bekendmakingen zal publiceren. De huidige verordening stelt de gemeente niet in staat om op juridisch correcte wijze iets digitaal te publiceren. De voorliggende verordening is daarom een noodgreep totdat, zoals eerder beloofd in de raad, in het eerste kwartaal van 2020 alles zo goed mogelijk geregeld is. Waarbij op dat moment ook oog is voor de groep mensen die digitaal niet verbonden is. Dat is op dit moment niet aan de orde, tijdens deze raadsronde gaat het over een noodmaatregel, een technische ingreep in de verordening om tenminste digitaal te kunnen publiceren. Want als VIA Limburg binnenkort stopt kan er anders niets meer gepubliceerd worden.

Eerste termijn

De **PvdA** (Bakkes) begrijpt dat de verordening een juridische noodmaatregel is. Men is niet tegen het voorstel. Wel wil de fractie graag de stand van zaken weten van het definitieve plan. In de begroting van 2019 werd aangegeven dat dit plan in 2019 ontwikkeld zou worden met het oog op uitvoering in 2020. Indien dit plan al goed was gevorderd dan had er wellicht al aangegeven kunnen worden wat het plan per 1 januari 2020 inhield.

Daarnaast staat in de conceptbegroting voor 2020 dat het definitieve plan een collegebevoegdheid is terwijl in het rondbriefje en het raadsvoorstel staat dat het een raadsbevoegdheid is.

50PLUS (Van Est) is het niet eens met het voorliggende voorstel. Het is te kort door de bocht om publicaties alleen digitaal te gaan doen. Er kunnen ook noodmaatregelen ingesteld worden voor mensen die digitaal niet te bereiken zijn. Mensen moeten in ieder geval in de gelegenheid gesteld worden om aan te geven of zij publicaties wel of niet digitaal willen ontvangen. Dat zou tegelijk een goede test zijn. De verordening is voor 50PLUS niet acceptabel. De fractie hoopt dat voor de groep mensen die niet digitaal verbonden zijn een alternatief gevonden wordt. Het is een plicht om alle burgers te voorzien van de informatie die hierop betrekking heeft.

Groep Gunther (Gunther) maakt zich ook zorgen hoe mensen in de toekomst geïnformeerd gaan worden. Er zijn mensen die geen financiële middelen hebben voor de aanschaf van een smartphone, tablet of computer. Daarnaast sluit de Groep Gunther zich aan bij de vragen van de PvdA. De fractie wijst collega raadsleden op het feit dat er over dit onderwerp ook nog een schriftelijke bijdrage is ontvangen van Buurtwerk Malmberg.

De fractie begrijpt de noodmaatregel maar wil toch graag het debat aangaan over hoe om te gaan met mensen die werkelijk niet te bereiken zijn via de digitale weg.

De **PVV** (Betsch) begrijpt de noodzaak van deze maatregel maar vraagt zich wel af hoe het in de toekomst zal gaan. Komt er bijvoorbeeld een applicatie zoals de berichtenbox van de overheid? Waar dan bijvoorbeeld ook de onroerend goed belasting en dergelijke op binnenkomt?

De **VVD** (Noteborn) is eens met het voorstel maar heeft nog wel twee vragen. Op pagina 3 staat dat 28% wekelijks de berichten in VIA leest. Gaat dit om 28% van alle Maastrichtenaars of om 28% van de VIA lezers?

In punt 4 staat dat er hele hoge kosten zijn verbonden aan het alternatief om zelf een blad uit te brengen. In welke range zitten die kosten?

Het **CDA** (Brüll) vindt dat omschakelen naar het digitale iets is wat de tijd met zich meebrengt. Maar omschakelen kan niet van vandaag op morgen. Geven de resultaten van het onderzoek waar naar wordt verwezen geen vertekend beeld? Want als in een huishouden een computer aanwezig is wil dat niet zeggen dat ieder lid van dat huishouden ermee om kan gaan. Hoe wordt daar mee omgegaan? De laatste zin van de derde alinea bij de inhoud van het raadsrondebriefje eindigt met '...in de gevallen waarin aanvullende publicatie op andere wijze niet nodig is.'. Wie bepaalt of het wel of niet nodig is?

De **SP** (Schut) begrijpt dat het slechts een technische wijziging betreft maar heeft toch met schrik geconstateerd dat er per 1 januari 2020 uitsluitend nog digitaal wordt gepubliceerd. Er is over dit onderwerp raadsbreed een motie aangenomen, de vraag is of het college aan de uitvoering van de motie voldoet?

De fractie heeft zich verbaasd over het hoge percentage dat wekelijks gebruik maakt van email en vraagt zich af of dit percentage geen vertekend beeld oplevert. De fractie is ervan overtuigd dat er nog veel mensen in Maastricht zijn die geen toegang hebben tot digitale informatie. Daarom vindt men het van groot belang dat alle inwoners inzage kunnen hebben in de besluiten die de gemeente neemt. Waarom ligt er op dit moment nog geen voorstel van het college hoe vanaf 1 januari 2020 de inwoners toch nog op papier van informatie kunnen worden voorzien? Graag een indicatie van de kosten.

GroenLinks (Hermens) wil eerst het definitieve voorstel (mediamix) zien voor er op uitsluitend elektronisch publiceren wordt overgegaan. Ook al is iemand in het bezit van een laptop of computer wil dat nog niet zeggen dat men weet hoe ermee om te gaan.

D66 (Wijnands) heeft begrip voor het feit dat het een noodmaatregel is maar heeft ook begrip voor de onrust dat er straks een groep mensen niet meer bereikt wordt. Het zou prettig zijn om meer feeling te krijgen over de omvang van deze groep.

Verder heeft de fractie een vraag over de methodiek van het onderzoek. Er wordt gesproken over een online enquête. Is er werkelijk alleen online geënquêteerd? Of zijn er ook mensen schriftelijk geraadpleegd?

SAB (Gorren) vindt het erg dat het weekblad met ingang van 1 januari niet meer verspreid wordt maar begrijpt de noodmaatregel. Het is wel zo dat er dan twee of drie maanden aanbreken waarin mensen niet de informatie gaan ontvangen die ze wel graag willen krijgen. SAB vraagt het college om met spoed een oplossing te zoeken voor die groep mensen. Een suggestie is dat wellicht buurtnetwerken iets kunnen verspreiden.

SP (Schut) zet vraagtekens bij de genoemde overbruggingsperiode van twee maanden. Dat kan ook zo maar een half jaar of een heel jaar worden.

SAB (Gorren) kiest niet voor een negatieve insteek. Hij is er van overtuigd dat het college zo snel mogelijk het informatiepeil weer op een normaal niveau wil brengen.

SP (Schut) wijst er op dat als er iets gepubliceerd wordt men meestal zes weken heeft om te reageren. Anders heeft men het nakijken. Het is van groot belang dat de besluiten heel snel, bij voorkeur vanaf 1 januari, in papieren vorm in de stad verspreid worden.

SAB (Gorren) deelt deze mening.

De **SPM** (Willems) vindt dat er op de noodmaatregel een aanvulling moet komen in de vorm van papier. Als de mediamix wordt ingevoerd komt er immers ook weer papier.

PVM (Meese) is niet tegen het voorstel maar maakt zich wel zorgen. De fractie ontvangt, vooral van oudere mensen, veel signalen dat men de papieren versie wil blijven ontvangen. Daarnaast zijn de onderzoeken digitaal gedaan, daar heeft de groep mensen die geen digitale aansluiting heeft niet aan mee gedaan. Dat geeft een vertekend beeld.

De fractie is bezorgd dat als dit voorstel wordt aangenomen de definitieve uitwerking op een zijspoor komt. Tenzij het college zegt dat bij het aannemen van dit voorstel er direct een ander spoor gestart wordt om papieren informatie te gaan verstrekken.

Burgemeester **Penn - te Strake** antwoordt dat het college in de krant moest lezen dat de VIA stopte. Er heeft daarop een indringend gesprek plaatsgevonden met de VIA. Daarbij is afgesproken dat er in het eerste kwartaal van 2020 nog gratis gepubliceerd zal worden. Niet in een huis-aan-huis blad maar wel op alle uitgiftepunten. Er is dus door de VIA beloofd dat er een vorm komt van niet digitaal bekend maken bij buurtsupermarkten, etc. Dat is niet genoeg maar wel onderdeel van de noodmaatregel.

PVM (Meese) stelt voor om dan juist bejaardenhuizen onderdeel uit te laten maken van de punten waarvandaan de papieren informatie verstrekt wordt.

Burgemeester **Penn - te Strake** antwoordt dat die suggestie meegenomen zal worden.

De **SPM** (Willems) vraagt hoe hard de genoemde belofte van de VIA is.

Burgemeester **Penn - te Strake** antwoordt dat dat overeengekomen is.

De **SPM** (Willems) vraagt of de overeenstemming zo verwoord kan worden dat er overeenstemming is tussen gemeente en VIA dat vanaf 1 januari de VIA ervoor gaat zorgen dat er voldoende informatie op papier is en dat die waarschijnlijk verkregen kan worden in alle wijken van Maastricht. En de manier waarop het verdeeld gaat worden kan later nog bepaald gaan worden.

Burgemeester **Penn - te Strake** antwoordt dat dat niet het geval is. Er is door VIA toegezegd dat in het eerste kwartaal van 2020 de VIA nog verschijnt, de krant wordt dan alleen niet huis aan huis verspreid maar op de uitgiftepunten neergelegd. Op verzoek van PVM wordt gekeken of de bejaardenhuizen daar ook bij betrokken kunnen worden.

Met betrekking tot de mediamix antwoordt de burgemeester dat men is overvallen door het besluit van VIA om te stoppen. Als het eerder bekend was geweest had men graag de mediamix klaar gehad. Op dit moment is er nog volop overleg met allerlei groepen uit de samenleving, waaronder de ouderen adviesraad, om te kijken wat er nodig is om dit goed te doen. De mix is nog in aanbouw.

Het is de burgemeester zo niet bekend of de mediamix nu een college- of raadsbevoegdheid is. Het gaat over de inwoners en die worden door de raad vertegenwoordigd dus het lijkt logisch dat de raad over het voorstel gaat.

Het **CDA** (Brüll) vraagt wanneer de mediamix nu daadwerkelijk operationeel wordt.

Burgemeester **Penn - te Strake** antwoordt dat het voorstel ergens in het eerste kwartaal van 2020 in de raad behandeld wordt. Als het wordt goedgekeurd treedt het vervolgens in werking.

Huis aan huis afgifte van papieren informatie in eigen beheer kost enorm veel geld en dat geld is er niet. Als de raad dit wenst dan zal er in de begroting naar ruimte gekeken moeten worden. Het probleem ontstaat pas op 1 januari en vanaf dat moment is er met de VIA een tussenoplossing geregeld.

50PLUS (Van Est) heeft niet gesproken over huis aan huis maar gevraagd om te inventariseren voor wie de papieren uitgifte nodig is. Zodat bekend wordt welke mensen expliciet behoefte hebben aan de papieren uitgifte en in hoeverre die behoefte kan worden afgedekt. Op die manier kan maatwerk geleverd worden.

SAB (Gorren) vindt het huis aan huis juist een belangrijk onderdeel. Vooral met betrekking tot het publiceren van voorgenomen vergunningen. Men kan dan de wettelijke reactietermijn missen en dat is een lastig punt.

50PLUS (Van Est) pleit voor een vraagstelling in de VIA. Op die manier kan in beeld gebracht worden of er knelpunten zijn en kan maatwerk geleverd worden.

Burgemeester **Penn - te Strake** antwoordt dat wat 50PLUS voorstelt nu precies gebeurt in de gesprekken met de verschillende belangengroepen. Dat gebeurt op dit moment en daar is tijd voor nodig. Vanaf 1 januari is die informatie opgehaald, wordt het voorstel geschreven en vervolgens aan de raad voorgelegd.

De **SP** (Schut) vraagt hoe dat informatie ophalen precies in z'n werk gaat.

De heer **Ortjens** licht toe dat er gekeken wordt hoe andere gemeenten, die al langer geen papieren verspreiding meer hebben het probleem opvangen van mensen die wel en niet digitaal zijn. Daarnaast is men in overleg met de vier grote adviesraden in Maastricht om te kijken hoe mensen die digitaal echt niet te bereiken zijn toch betrokken kunnen worden. Dat is tamelijk arbeidsintensief. De planning is om in het eerste kwartaal van 2020 af te ronden.

Het systeem wat gebruikt gaat worden heet DROP, dat is een systeem dat in heel Nederland gebruikt wordt. Aan dit systeem is ook een automatisch email systeem gekoppeld waarvoor men zich bij Overheid.nl kan aanmelden. Dat bestaat nu ook al maar inwoners van Maastricht ontvangen nu alleen nog de vergunningaanvragen van het Waterschap. Vanaf 1 januari geldt dat dan ook voor alle publicaties van de gemeente Maastricht. Vanaf 1 januari 2021 wordt het voor gemeenten verplicht om digitaal te publiceren, dit voorstel loopt daar op vooruit.

De **SP** (Schut) benadrukt dat er bij bewoners behoefte is aan een papieren versie. Het DROP systeem is prima alleen niet voor iedereen, omdat sommige mensen geen toegang hebben tot het digitale systeem.

De heer **Ortjens** antwoordt dat dat precies de grote queeste is die dit voorjaar met de raad besproken gaat worden. Waarbij hij wijst op het feit dat de verspreiding van de VIA heel slecht is. Omdat de krant niet bezorgd wordt of omdat men een nee/nee sticker heeft. Neem daarbij de mensen die de krant wel ontvangen maar niet lezen, of slechts gedeeltelijk lezen. Uiteindelijk blijft het percentage over dat daadwerkelijk de gemeenteberichten leest. Waarschijnlijk is dit juist wel de doelgroep die digitaal slecht te bereiken is. Dit vult elkaar aan.

Het onderzoek is niet elektronisch maar juist heel bewust via de VIA uitgevoerd. Er zijn echt dozen vol met ingevulde enquêtes ontvangen. De uitslagen daarvan zijn vervolgens opgenomen in de bijlagen van het raadsvoorstel.

D66 (Wijnands) vraagt naar de oplossing van de andere gemeenten die al jaren digitaal werken.

De heer **Ortjens** antwoordt dat hij het onderzoek nog niet in beeld heeft. Uit ervaring weet hij dat er gewerkt wordt met buurtuitgiftepunten.

Voor de korte termijn is nu bij de uitgiftepunten van Maastricht het idee om daar ook een sociale actie aan te koppelen. Posters met teksten als 'heeft u een buurman die slecht ter been is? Neem een VIA voor hem mee'.

De **VVD** (Noteborn) vraagt of de 28% duidt op 28% van alle Maastrichtenaren?

De heer **Ortjens** antwoordt dat dat het geval is.

De **PVM** (Meese) informeert naar de kans dat er claims kunnen komen doordat mensen niet op de hoogte zijn en geen zienswijze kunnen indienen.

De heer **Ortjens** antwoordt dat de rechter in dergelijke gevallen altijd naar de verordening kijkt. Daarom is het zo belangrijk dat de verordening klopt.

De **PVM** (Meese) vindt het fijn dat de gemeente ingedekt wordt maar vraagt zich af wat er voor de burgers gedaan wordt.

De heer **Ortjens** had de vraag geïnterpreteerd als wat er gebeurt als de gemeente voor de rechter komt. Maar vanuit het oogpunt van de burger is dat exact de reden waarom er gezocht gaat worden naar een maximaal bereik van alle Maastrichtenaren. Dat is de intentie van het onderzoek.

De **SP** (Schut) vraagt naar de mogelijkheden om bij vergunningverlening de omwonenden actief te informeren.

Burgemeester **Penn - te Strake** reageert dat alle partijen willen dat de bewoners maximaal bereikt worden. Alle goede ideeën zijn welkom.

De gemeente is even ingehaald door de VIA maar dat wordt redelijk opgelost. Er worden noodverbanden aangelegd waarvan dit voorstel, dat echt nodig is, er een is. Als er gewacht wordt op de mediamix dan kan er op 1 januari niet meer digitaal gepubliceerd worden en dat zou echt heel jammer zijn.

De kosten om zelf te gaan bezorgen lopen in de tonnen.

Het onderzoek, de validiteit van de cijfers is betrouwbaar zegt de burgemeester. De uitkomsten komen helemaal overeen met de cijfers van het CBS. Dit is een gerenommeerd onderzoeksbureau, daar moet op vertrouwd kunnen worden.

Het streven is om met de mediamix meer mensen te gaan bereiken dan nu met de VIA het geval is. De VIA is geen waterdichte methodiek gebleken.

D66 (Wijnands) vraagt naar absolute aantallen. De aanduiding meer of minder geeft geen goed beeld.

De heer **Ortjens** antwoordt dat als iedereen die minimaal één keer per week de email gebruikt zich aanmeldt, dan is er potentieel nog 3% die niet bereikt wordt.

De **SP** (Schut) vraagt van wat de 3% is? Bijvoorbeeld baby's tellen niet mee.

De heer **Ortjens** antwoordt dat het onderzoek is gehouden onder 18plussers. De 3% is een gemiddelde van diverse groepen. Bij bepaalde doelgroepen is het meer dan 3%, voornamelijk bij de ouderen van 75plus.

50PLUS (Van Est) vraagt waarom de huidige verordening niet aangepast kan worden op het neerleggen van de VIA op bepaalde punten in plaats van digitaal?

Burgemeester **Penn - te Strake** antwoordt dat dat niet veel bijdraagt omdat dit al gedaan wordt. De verordening is nodig om per 1 januari juridisch in staat te zijn om digitaal te communiceren. Wat **50PLUS** voorstelt is al het beleid, dat hoeft niet meer in een verordening opgenomen te worden. De heer **Ortjens** vult aan dat het digitale leidend is, dat is de juridische waterdichtheid met betrekking tot bijvoorbeeld claims. Al het andere is service, en in die service wil de gemeente zo ver mogelijk gaan.

Het **CDA** (Brüll) komt terug op de vraag wie nu bepaalt of er aanvullende verstrekkingen nodig zijn?

Burgemeester **Penn - te Strake** antwoordt dat dat uiteindelijk de raad is, aan de hand van een voorstel dat het college aan de raad gaat voorleggen.

De heer **Ortjens** vult aan dat het op dit moment alleen gaat over de wettelijke bekendmakingen. De gemeentelijke communicatie gaat veel verder en daar wordt ook veel op papier gedaan. Als voorbeeld noemt hij de Kwiek. Alleen is dat medium niet geschikt om de wettelijke bekendmakingen mee te nemen omdat het niet iedere week verschijnt.

De **SP** (Schut) vraagt of het vrijgefallen budget in 2020 nu er niet meer gepubliceerd wordt in de VIA aangewend gaat worden voor de alternatieve vormen van publicatie.

Burgemeester **Penn - te Strake** antwoordt dat dit structureel ingevuld gaat worden.

50PLUS (Van Est) denkt dat het aan kracht gaat winnen als er naast de verordening ook formeel wordt vastgelegd welke maatregelen er worden genomen om mensen te blijven informeren.

Burgemeester **Penn - te Strake** antwoordt dat er rond de jaarwisseling een RIB gestuurd kan worden waarin alle maatregelen rondom de overbruggingsperiode omschreven worden.

De **SPM** (Willems) begrijpt dat het juridische goed weggezet moet worden, daarom wordt er nu gesproken over een noodmaatregel. Maar het feit dat de VIA in het eerste kwartaal nog op diverse plekken wordt neergelegd maakt ook deel uit van die noodmaatregel. De **SPM** stelt voor om dit allemaal op te nemen in één verhaal en dat te laten gelden tot de mediamix in gebruik is genomen.

Burgemeester **Penn - te Strake** antwoordt dat de vraag is in welke vorm het opgenomen moet worden. Het kan als RIB gestuurd worden, de raad kan ook op het voorstel amenderen.

50PLUS (Van Est) denkt dat een RIB een goede oplossing is.

Het **CDA** (Brüll) vraagt wanneer de campagne om mensen bewust te maken start.

De heer **Ortjens** antwoordt dat de campagne al begonnen is. Om mensen bewust te maken van het feit dat de VIA stopt en dat mensen digitaal kunnen gaan.

De **voorzitter** vat de toezeggingen uit deze raadsronde samen en vraagt de portefeuillehouder of ze het met deze formulering eens is.

Er is toegezegd dat er zal worden overlegd of gedurende het eerste kwartaal van 2020 de VIA ook beschikbaar kan worden gesteld op locaties waar veel senioren verblijven zoals bejaardentehuizen.

Er is toegezegd dat voor de raadsbehandeling via een RIB een overzicht wordt verstrekt van alle manieren waarop openbare bekendmakingen in de overgangperiode worden gepubliceerd vanaf 1 januari 2020 totdat de nieuwe mediamix in effect treedt en hierover tevens de inwoners van Maastricht te informeren.

Burgemeester **Penn - te Strake** reageert dat de formulering van de tweede toezegging veronderstelt dat er een kant en klaar plan is, en dat is niet het geval.

De **PvdA** (Bakkes) stelt voor dat de portefeuillehouder een week voordat de raadsvergadering plaatsvindt een RIB stuurt waarin is opgenomen wat op dat moment bekend is. En daarbij opnemen dat mochten er na de raadsvergadering en voor 1 januari nog andere maatregelen genomen worden dat de raad daarvan op de hoogte gesteld wordt.

Daar stemt burgemeester **Penn - te Strake** mee in.

De **voorzitter** vraagt of het stuk rijp is voor besluitvorming.
Voor de PvdA, VVD, D66 en SAB is het stuk rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.
Voor de fracties van 50PLUS, Groep Gunther, PVV, SP, SPM en PVM is het stuk rijp voor besluitvorming, of het stuk als hamerstuk kan worden opgevoerd wil men laten afhangen van de RIB.
GroenLinks vindt het stuk rijp voor besluitvorming en neemt het stuk mee terug naar de fractie. Die laat weten of het wel of geen hamerstuk kan worden.

Hierna sluit de voorzitter de vergadering.

Maastricht, 2019

Jutten
Secretaris

Severijns
Voorzitter